

Oikeusministeriölle

Asia Lausunto työryhmän mietinnöstä ”Hovi- ja hallinto-oikeusverkoston kehittäminen” (Oikeusministeriön mietintöjä ja lausuntoja 17/2011).

Lausunnon antaja Julkiset oikeusavustajat ry
julkinen oikeusavustaja Leena Pirhonen
Lappeenrannan oikeusaputoimisto
Brahenkatu 5 D, 2. krs.
53100 Lappeenranta
puh. 010 366 0300
fax. 010 366 0319

Lausunto Julkiset oikeusavustajat ry pitää tärkeänä, että kansalaisten alueellisesta yhden-
vartaisuudesta muutoksenhakutuomioistuinverkoston kehittämisessä huolehdi-
taan niin, että muutoksenhakutuomioistuimilla on yhtäläiset edellytykset laa-
duksaaseen, nopeaan ja kustannuksiltaan kohtuulliseen asioiden ratkaisemi-
seen sekä toimintaedellytykset lainsäädännön kehityksen seuraamiseen, yhden-
mukaisten ja parhaiden mahdollisten toimintatapojen noudattamiseen sekä
henkilöstön hyvän ammattitaidon turvaamiseen ja työhyvinvointiin.

Asianosaisten sekä asiamiehinä ja avustajina toimivien kannalta työryhmän
esitykset merkitsevät matkustamisen lisääntymistä ja siten vähintäänkin lisä-
kustannuksia. Tämä tulisi huomioida julkisen oikeusavun matka-ajan ja -kulu-
jen korvausten osalta niin, että lisääntynyt tarve tulisi myös säädösten päi-
vittää vastaamaan todellisia olosuhteita (kts. Valtioneuvoston asetus oikeus-
avun palkkioperusteista 5 § 2 mom. ja 11 § 1 mom. sekä asetus valtion varois-
ta maksettavista todistelukustannuksista 8 §). Pidentyneet matkat ja istuntokä-
sittelyajat aiheuttavat asianosaisille, usein ilman omaa myötävaikutustaan, an-
sionmenetystä ja muuta taloudellista vahinkoa, joka ei nykyisinkään tule täysi-
määräisesti korvatuksi.

Asiamiesten ja avustajien osalta lisääntynyt matkustaminen ja pidentyneet is-
tuntopäivät aiheuttavat tehokkuuden vähenemistä. Julkisten oikeusavustajien
on pahimmillaan siirrettävä juttuja asianajajien hoidettavaksi riittämättömien
resurssien takia. Kansalaisten kannalta ei ole varmaa, suostuvatko yksityiset
asianajat ottamaan vastaan toimeksiantoja, joissa matkustamisesta aiheutunutta
ajanhukkaa ja kuluja ei täysimääräisesti korvata.

Laadukas toimeksiantojen hoitaminen vaatii asiakkaan ja avustajan henkilö-
kohtaista vuorovaikutusta. Virka-apuna annettu avustaminen muutoksenhaku-
tuomioistuimessa lienee vain harvoin mahdollista ja vaatii sekin riittävää re-
surssointia vastaanottavalle toimistolle. Tehokkuuden lasku näyttäytyy kaksin-

kertaisena työmääränä asiaan perehtymisen ja perehdyttämisen osalta.

Oikeusturvan toteutuminen eli kansalaisten oikeus hakea muutosta ja käyttää siihen asiantuntevaa apua edellyttää muutoksenhakutuomioistuimien verkostoa uudistettaessa, että samalla huolehditaan julkisen oikeusavun resurssien lisäämisestä.

Paikka ja aika

Lappeenrannassa 14.6.2011

Laati

Leena Pirhonen
julkinen oikeusavustaja
Lappeenranta
Julkiset oikeusavustajat ry:n puolesta